

Це не означає, що людина не може дізнатися що-небудь, почитавши веб-сторінку або послухавши лекцію. Просто хочеться підкреслити, що при навчанні має місце більше інтерпретація, ніж проста передача інформації від одного мозку до іншого.

Соціальний конструктивізм. Це поняття розширює вищепредставлені ідеї до групи, члени якої формують щось для інших, працюючи спільно, і створюючи тим самим «малу культуру» поділюваних учасниками групи предметів і смислів.

Безумовно, Moodle не нав'язує такий тип поведінки, але все ж саме цей тип поведінки Moodle підтримує найкраще. Це те, на що Moodle націлений. В майбутньому, у міру стабілізації технічної інфраструктури Moodle, подальші нововведення в області «педагогічної підтримки» стануть основним напрямком у розвитку системи Moodle. [4]

Таким чином, система дистанційного навчання Moodle, яка є описана в статті і основана на ідеях конструювання знання, може ефективно підтримувати всі основні комплементарні розумові процеси, такі як асиміляція, акомодация, рівновага і нерівновага і використовуватися на всіх етапах навчання. Доцільність і обґрунтованість застосування системи Moodle в навчальному процесі та самоосвіті є очевидною, а відкритий доступ та принципи розповсюдження на засадах GNU/GPL і нескладність інсталювання, обслуговування і використання системи впливають на досить широке розповсюдження в світі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Анисимов А.М. Работа в системе дистанционного обучения Moodle / Анисимов А.М. – Харьков, ХНАГХ, 2009. – 292 с. – (Учебное пособие. 2-е изд. испр. и дополн).
2. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. – Затверджено Постановою МОН України 20 грудня 2000 р. – К. НТУ «КПІ», 2000.–12 с.
3. Moodle [Електронний ресурс] / М. Доугіамас // Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії – 2011. – Режим доступу до статті: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Moodle>
4. Moodle – філософія [Електронний ресурс] / А. Калмыков // Стаття – 2009. – Режим доступу до статті: <http://docs.moodle.org/archive/ru/Философия>

Бойко Г.

Науковий керівник – доц. Мамус Г. М.

ЗМІСТ І ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ РОЗДІЛУ «РОЗПИС НА ТКАНИНІ»

Перебудова системи суспільного виробництва, що відображається на ринку праці, перехід до нових форм економічного життя, духовне відродження нації на чільне місце висувують проблеми освіти. Провідною ідеєю розбудови державності України стало відродження національної культури, одним із напрямів якої є дієве залучення підростаючого покоління до сфери духовних та матеріальних надбань українців минулого.

Матеріальне оточення людини протягом його еволюційного розвитку було результатом людської діяльності, яка чітко простежується і в усіх видах художньо-творчої діяльності, зокрема, в образотворчому, монументальному, декоративно-прикладному мистецтві тощо. На сучасному етапі твори матеріально-художньої культури створюються, як традиційними засобами, так і за допомогою сучасних інформаційних технологій, які мають місце у різних галузях виробництва.

Не викликає сумніву, що саме в школі необхідно починати формувати мистецьку і технологічну компетентність учнів, яка зумовлює необхідність актуалізації інтегрованих видів навчальної діяльності. Інтеграція як методичне явище є перспективною, але мало досліджуваною проблемою в контексті змісту освіти галузей «Технологія», «Мистецтво. Естетична культура». На сучасному етапі все більшого теоретичного і практичного значення набуває залучення учнів до художньо-творчої діяльності, створення необхідних умов на уроках образотворчого мистецтва та художньої праці (етнодизайну) в основній школі. Проблеми відродження народних художніх ремесел і декоративного розпису присвячені праці мистецтвознавців і педагогів Є. Антоновича, В. Баковій, А. Бакушинського, І. Глінської, О. Данченка, О. Найдена, Н. Нарбути, Т. Печенюк, О. Соломченка, М. Станкевича, Б. Юсова та ін.

За останні роки в Україні здійснено значну роботу в системі освіти з метою розширення та вдосконалення форм і методів роботи шкіл і позашкільних установ щодо відродження декоративного мистецтва в процесі художньої праці, образотворчого навчання учнів, на уроках технологій.

Програмою профільного навчання учнів 10-11 класів передбачено вивчення спеціалізації «Художня обробка матеріалів», яка спрямована на послідовне оволодіння різними техніками декоративно-прикладного мистецтва. Запропонована програма включає розділ «Розпис на тканині». Крім того, для старшокласників розроблено структуру та зміст варіативного модуля «Технологія ручного розпису тканини (батик)». Проте, відсутні шкільні підручники, посібники, які би розкривали необхідні теоретичні відомості щодо оформлення тканини розписом та методичні рекомендації для проведення відповідних занять технологій та профільного навчання. Це, відповідно, знижує ефективність засвоєння старшокласниками теоретичних відомостей та виконання ними практичних робіт. Вищезазначені недоліки та зацікавленість учнів у вивченні художньої обробки матеріалів зумовили проведення адекватного проблемі дослідження та написання статті.

Мета статті: на основі аналізу змісту та структури розділу «Розпис на тканині» спеціалізації «Художня обробка матеріалів» обґрунтувати рекомендації щодо особливостей вивчення різних видів технік розпису на заняттях профільного навчання.

Відповідно до програми предмету «Технології. 10-11 класи» для вивчення розділу «Розпис на тканині» передбачено 210 годин.

Згідно тематичного плану на першому уроці старшокласники ознайомлюються із загальними відомостями щодо способів оформлення тканин; із історією виникнення та поширення художнього розпису по тканині на території України. Впродовж наступних 3-х годин вони вивчають матеріали та інструменти, що використовують для розпису на тканині. Оскільки важливими є правила безпеки праці та організація робочого місця для художнього оформлення тканини, то для засвоєння відповідних теоретичних положень програмою рекомендовано 1 годину.

Для виконання зображень учні ознайомлюються з особливостями композиції та колорування декоративно-прикладного твору (по 4 години).

Тематичним планом рекомендовано 42 години для вивчення теоретичних відомостей і виконання основних видів технік розпису на тканині: вузликового, холодного, гарячого, вільного, трафаретного. Для оформлення робіт та їх презентації передбачено 8 годин.

Виконання власного проекту (58 годин) включає аналіз вимог до виробу, що проектують та джерел творчості для його створення; художню розробку проекту; виконання розпису на тканині обраною технікою за розробленим ескізом; завершення, кінцеве оформлення та захист проекту.

Враховуючи час, відведений на екскурсії (4 години) та резервний обсяг (85 годин) для вивчення розділу «Розпис на тканині» навчальною програмою передбачено 210 годин.

У результаті аналізу навчальної програми «Технології. 10-11 класи», відбору та систематизації теоретичних відомостей, досвіду проведення практичних робіт було зроблено висновок про доцільність внесення коректив до змісту та структури певних тем розділу «Розпис на тканині».

Ми вважаємо, що можна зменшити обсяг часу для опанування матеріалу теми «Трафаретний розпис», оскільки ця техніка не є складною для виконання. Основним етапом у її застосуванні є підготовка трафарету, від якого залежить якість отриманого малюнка. Отже, для вивчення даної теми достатньо виділити 6 год.

Вважаємо, що необхідно збільшити до 14 кількість годин для вивчення особливостей гарячого розпису на тканині. Це пов'язано з тим, що дана техніка вважається найскладнішою з основних і практичні роботи потребують значних витрат часу.

Крім того, доцільно було би рекомендувати для ознайомлення такі техніки як аерографія, штампування, подвійний (двошаровий) батик.

Для художнього оформлення тканини технікою аерографії необхідні значні витрати: апарат для нанесення фарби. Тому, старшокласники можуть ознайомитися з особливостями виконання цієї техніки лише теоретично, на що достатньо виділити у програмі 2 години.

На нашу думку для опанування техніки штампування достатньо 4-х годин. Вона є порівняно легкою у виконанні; не потребує великих витрат. Штampi можна самостійно

виготовити з підручних матеріалів, використовуючи для цього губки, гумки (стирочки), а також овочі (картоплю, моркву, гриби та ін.).

Суть двошарового батику полягає у тому, що тканину розписують на двох окремих полотнищах. На щільнішій тканині нижнього шару зображають елементи заднього, композиційного фону. На прозорій тканині (верхній шар) – елементи, які повинні бути на передньому плані. Для додавання задуманої об'ємності картині розписані полотнища тканини слід закріпити з певним зазором: нижній шар можна наклеїти на рогаль, а верхній – натягнути поверх рами. Дана техніка передбачає більших витрат часу для планування виконання розпису: вибору певних елементів зображень верхнього та нижнього шару, можливих їх накладень, збереження єдності малюнка і т. д.

Вищезазначені рекомендації не є обов'язковими для дотримання їх вчителями на уроках профільного навчання у процесі вивчення розпису на тканині як складової спеціалізації «Художня обробка матеріалів». Крім того, вважаємо, що педагог може змінювати кількість годин на практичне виконання проекту, залежно від складності обраної техніки розпису. Для проведення занять на високому науково-методичному рівні необхідне дидактичне забезпечення, поєднання традиційних та сучасних методів навчання.

Ковальчук В.

Науковий керівник – доц. Гевко І.В.

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ СПЕЦІАЛЬНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК В УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ З ОБРОБКИ ДЕРЕВИНИ

Трудове навчання є важливим засобом всебічного розвитку учнів, якщо воно побудовано правильно, з врахуванням вікових та фізіологічних особливостей учнів. Під час занять з трудового навчання фізична діяльність учнів поєднується з розумовою, адже учням доводиться розв'язувати цілий ряд творчих завдань, включаючи такі, як конструювання виробів, розробка технології їх виготовлення та ін. При цьому учні застосовують свої знання з основ наук і технології матеріалів, а також набувають нових знань. Таким чином, трудове навчання супроводжується напруженою розумовою діяльністю, що сприяє розвитку розумових здібностей учнів.

У даний час, коли в загальноосвітніх школах впроваджуються нові програми з трудового навчання, що побудовані на засадах проектно-технологічної системи, постають нові завдання, оскільки багато вчителів не знайомі з структурою та методами організації цієї діяльності. Адже успішність проектно-методики забезпечується лише за умови правильно спланованої, організованої та послідовної роботи вчителя та учня.

Включення учнів в проектно-технологічну діяльність сприяє формуванню навичок самостійної орієнтації в науковій, навчально-методичній і довідниковій літературі; формуванню творчого системного мислення, технологічної культури і етики; підсиленню уяви, що є потужним стимулом народження нових ідей; психічному розвитку дітей; успішній адаптації молоді до сучасних соціально-економічних умов; реалізації особистісно-орієнтованої парадигми трудової підготовки учнів; забезпеченню цілісності педагогічного процесу; підготовці школярів до професійного самовизначення; формуванню потреби в знаннях, високих мотивів навчання і прагнення до самоосвіти.

Учні 5-9 класів дістали певні уявлення про основи сучасного виробництва. Воно повинно стати вихідним для дальшого технічного кругозору дітей. У них сформовано певні політехнічні вміння з вимірювання, обчислення та ін. Треба подбати, щоб на базі цих умінь сформувалися нові, складніші і досконаліші. Включення учнів в проектно-технологічну діяльність вимагає спеціальних знань та умінь для реалізації своїх задумів. Позитивною ознакою методу проектів є те, що знання та навички учень здобуває не в теоретично готовому вигляді, а в ході виконання конкретного завдання. Увага зосереджується на тому, що при розробленні будь-якого проекту необхідно проводити детальні розрахунки та розробляти можливі варіанти виконання, обмірковувати естетичний вигляд, враховувати міцність та безпеку, а також вартість розробки.

Багато цікавого методичного матеріалу з питань щодо методики формування і розвитку загально-трудо-вих умінь і навичок учнів можна знайти в журналах «Школа и производство», «Трудова підготовка в закладах освіти», «Педагогіка і психологія», «Освіта». Так, наприклад,